

Acharya in Sahitya code No, (286)

Set No. 1

Question Booklet No. 00081

17P/251/17

(To be filled up by the candidate by blue/black ball-point pen)

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Roll No. (Write the digits in words) .....

Serial No. of OMR Answer Sheet .....

Day and Date .....

२०१७

124

(Signature of Invigilator)

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

(Use only *blue/black ball-point pen* in the space above and on both sides of the **Answer Sheet**)

1. Within 30 minutes of the issue of the Question Booklet, check the Question Booklet to ensure that it contains all the pages in correct sequence and that no page/question is missing. In case of faulty Question Booklet bring it to the notice of the Superintendent/Invigilators immediately to obtain a fresh Question Booklet.
2. Do not bring any loose paper, written or blank, inside the Examination Hall *except the Admit Card without its envelope*.
3. *A separate Answer Sheet is given. It should not be folded or mutilated. A second Answer Sheet shall not be provided. Only the Answer Sheet will be evaluated.*
4. Write your Roll Number and Serial Number of the Answer Sheet by pen in the space provided above.
5. *On the front page of the Answer Sheet, write by pen your Roll Number in the space provided at the top and by darkening the circles at the bottom. Also, wherever applicable, write the Question Booklet Number and the Set Number in appropriate places.*
6. *No overwriting is allowed in the entries of Roll No., Question Booklet no. and Set no. (if any) on OMR sheet and Roll No. and OMR sheet no. on the Question Booklet.*
7. *Any change in the aforesaid entries is to be verified by the invigilator, otherwise it will be taken as unfair means.*
8. *Each question in this Booklet is followed by four alternative answers. For each question, you are to record the correct option on the Answer Sheet by darkening the appropriate circle in the corresponding row of the Answer Sheet, by pen as mentioned in the guidelines given on the first page of the Answer Sheet.*
9. For each question, darken only one circle on the Answer Sheet. If you darken more than one circle or darken a circle partially, the answer will be treated as incorrect.
10. *Note that the answer once filled in ink cannot be changed. If you do not wish to attempt a question, leave all the circles in the corresponding row blank (such question will be awarded zero marks).*
11. For rough work, use the inner back page of the title cover and the blank page at the end of this Booklet.
12. Deposit only **OMR Answer Sheet** at the end of the Test.
13. You are not permitted to leave the Examination Hall until the end of the Test.
14. If a candidate attempts to use any form of unfair means, he/she shall be liable to such punishment as the University may determine and impose on him/her.

Total No. of Printed Pages : 24

[उपर्युक्त निर्देश हिन्दी में अन्तिम आवरण पृष्ठ पर दिये गए हैं।]

103

SEAL

collegedunia.com
India's largest Student Review Platform

17P/251/17

ROUGH WORK
रफ़ कार्य

• ASI

Acharya in Sahitya code No. (296)

2017

17P/251/17

No. of Questions : 120

प्रश्नों की संख्या : 120

Time : 2 Hours

Full Marks : 360

समय : 2 घण्टे

पूर्णाङ्क : 360

Note : (1) Attempt as many questions as you can. Each question carries 3 (Three) marks. **One mark will be deducted for each incorrect answer. Zero** mark will be awarded for each unattempted question.

अधिकाधिक प्रश्नों को हल करने का प्रयत्न करें। प्रत्येक प्रश्न 3 (तीन) अंकों का है। प्रत्येक गलत उत्तर के लिए एक अंक काटा जायेगा। प्रत्येक अनुत्तरित प्रश्न का प्राप्तांक शून्य होगा।

(2) If more than one alternative answers seem to be approximate to the correct answer, choose the closest one.

यदि एकाधिक वैकल्पिक उत्तर सही उत्तर के निकट प्रतीत हों, तो निकटतम सही उत्तर दें।

01. काव्यप्रकाशकर्ता कस्मिन् देशे जन्म लेभे ?

- (1) कम्बोजदेशे (2) कश्मीरदेशे (3) कर्णाटकदेशे (4) कामरूपदेशे

02. काव्यप्रकाशः कस्य शास्त्रस्य ग्रन्थोऽस्ति ?

- (1) न्यायशास्त्रस्य (2) धर्मशास्त्रस्य
(3) साहित्यशास्त्रस्य (4) व्याकरणशास्त्रस्य

17P/251/17

03. काव्यप्रकाशस्य विभागसंज्ञा वर्तते—

- (1) उद्योतः (2) प्रकाशः (3) परिच्छेदः (4) उल्लासः

04. आचार्यमम्मटस्य स्थितिकालः कः ?

- (1) नवमख्रिष्टशताब्दः (2) दशमख्रिष्टशताब्दः
(3) द्वादशख्रिष्टशताब्दः (4) एकादशख्रिष्टशताब्दः

05. 'ध्वनिप्रस्थापनपद्मरचार्य' इति कः कथ्यते ?

- (1) अभिनवगुप्तः (2) मम्मटः
(3) लोल्लटः (4) विश्वनाथकविराजः

06. काव्यप्रकाशस्य निर्माणे मम्मटाचार्यस्य साहयकः कः श्रूयते ?

- (1) लोल्लटः (2) कल्लटः (3) अल्लटः (4) कैयटः

07. काव्यप्रकाशस्य सर्वप्राचीनटीकाकारो ज्ञायते कः?

- (1) माणिक्यचन्द्रः (2) सरस्वतीतीर्थः
(3) जयन्तभट्टः (4) वामनसलकीकरः

08. मम्मटस्य पितुर्नाम किमासीत् ?

- (1) वज्रटः (2) जैयटः (3) जल्हणः (4) कल्हणः

09. काव्यप्रकाशे कारिकाः सन्ति —

- (1) 132 (2) 152 (3) 142 (4) 122

10. 'नवरसरुचिरा' का भवति ?
 (1) कविभारतीनिर्मितिः (2) कविप्रकृतिः (3) नियतिः (4) कविप्रवृत्तिः
11. 'हलादैकमयीमि' त्यत्र 'एक' इति शब्दः कस्य वाचकः ?
 (1) संख्यायाः (2) संख्येयस्य (3) ब्रह्मणः (4) अन्यस्य
12. जयत्यर्थेन क आक्षिप्यते ?
 (1) पुरस्कारः (2) परिष्कारः (3) अहङ्कारः (4) नमस्कारः
13. 'अर्थकृते' इत्यत्र का विभक्तिः ?
 (1) सप्तमी (2) पञ्चमी (3) चतुर्थी (4) प्रथमा
14. काव्यस्य मम्मटाभिमतं परमं प्रयोजनं किम् ?
 (1) यशः (2) अर्थः (3) व्यवहारज्ञानम् (4) सद्यःपरनिर्वृति
15. उपदेशः कतिविधः ?
 (1) त्रिविधः (2) चतुर्विधः (3) द्विविधः (4) एकविधः
16. मयूरस्पानर्थनिवारणं कः कृतवान् ?
 (1) अदितिः (2) आदित्यः (3) कश्यपः (4) गरुडः
17. लोकोत्तरवर्णनानिपुणं किं भवति ?
 (1) रविकर्म (2) हविःकर्म (3) कविकर्म (4) पविकर्म

17P/251/17

18. काव्यं कर्तुं विचारयितुं च यो जानाति स भवति -

- (1) रसिकः (2) धनिकः (3) नीतिज्ञः (4) काव्यज्ञः

19. कां विना काव्यं न प्रसरेत् ?

- (1) शक्तिम् (2) भक्तिम् (3) मतिम् (4) रतिम्

20. अभ्यासो भवति -

- (1) पौनःपुन्येन निवृत्तिः (2) पौनःपुन्येन प्रवृत्तिः
(3) पौनःपुन्येन प्रसृतिः (4) पौनःपुन्येन विधृतिः

21. काव्यप्रकाशे काव्यलक्षणस्य सूत्रसंख्या का ?

- (1) 3 (2) 2 (3) 1 (4) 5

22. 'अनलङ्कृति' इत्यत्र का विभक्तिः ?

- (1) प्रथमा (2) द्वितीया (3) सप्तमी (4) चतुर्थी

23. 'अनलङ्कृती' इत्यत्र कः समासः ?

- (1) द्वन्द्वसमासः (2) नञ्समासः (3) बहुव्रीहिसमासः (4) द्विगुसमासः

24. रेवारोधसि चेतसीतरुतले किं समुत्कण्ठते ?

- (1) प्रेतः (2) चेतः (3) चैत्रः (4) मैत्रः

25. आचार्यमम्मटकृते काव्यलक्षणे 'अनलङ्कृती' इति पदस्यालोचनकेन कृता ?
- (1) साहित्यदर्पणकारेण (2) रसगङ्गाधरकारेण
(3) चन्द्रालोककारेण (4) अलङ्कारसर्वस्वकारेण।
26. आचार्यमम्मटकृतकाव्यलक्षणस्य पण्डितराजकृताऽऽलोचनाकेन खण्डिता ?
- (1) भट्टोजिदीक्षितेन (2) नागेशभट्टेन
(3) जयरथेन (4) माणिक्य चन्द्रेण
27. उत्तमं काव्यं बुधैः किं कथतम् ?
- (1) ध्वनिकाव्यम् (2) रसकाव्यम्
(3) रीतिकाव्यम् (4) अलङ्कारकाव्यम्
28. आचार्यमम्मटानुसारेण 'बुध' इति इति शब्दस्य कोऽर्थः ?
- (1) मीमांसकः (2) नैयायिकः (3) बौद्धः (4) वैयाकरणः
29. 'स्फोटवादः' कस्याऽभिमतः सिद्धान्तः ?
- (1) सांख्यस्य (2) न्यायस्य (3) व्याकरणस्य (4) जैनमतस्य
30. 'निःशेषच्युतचन्दनं स्तनतटं .....' इत्युदाहरणे व्यङ्ग्यार्थः प्राधान्येन केन पदेन व्यजयते ?
- (1) तन्वी-पदेन (2) दूति-पदेन (3) वापी-पदेन (4) अधम-पदेन

17P/251/17

31. आचार्यमम्मटेन काव्यस्य कति भेदा निरूपिताः ?

- (1) 2 (2) 3 (3) 4 (4) 6

32. काव्यप्रकाशकारेण शब्दः कतिधा स्वीकृतः ?

- (1) त्रिधा (2) चतुर्धा (3) द्विधा (4) पञ्चधा

33. कोऽस्ति प्रसिद्धोऽम्बहितान्वयवादी ?

- (1) प्रभाकरः (2) महिमभट्टः (3) कुमारिलभट्टः (4) गागाभट्टः

34. कस्मिन् शास्त्रे सर्वेषामर्थानां व्यञ्जकत्वमपष्यते ?

- (1) सांख्यशास्त्रे (2) वेदान्तशास्त्रे (3) अर्थशास्त्रे (4) काव्यशास्त्रे

35. सङ्केतितः कति भेदो भवति ?

- (1) द्विभेदः (2) चतुर्भेदः (3) पञ्चभेदः (4) त्रिभेदः

36. सङ्केतः कुत्र युज्यते ?

- (1) समाधावेव (2) व्याधावेव (3) उपाधावेव (4) गाधावेव

37. लब्धसक्ताकं वस्तु केन विशिष्यते ?

- (1) शुक्लादिना (2) शुल्कादिना (3) शल्कादिना (4) भल्लादिना

38. साध्यो भवति—

- (1) संज्ञारूपः (2) अव्ययरूपः (3) प्रियारूपः (4) क्रियारूपः

39. केषां प्रवृत्तिश्चतुष्टयो भवति ?
 (1) वाक्यानाम् (2) शब्दानाम् (3) कारकानाम् (4) प्रत्ययानाम्
40. परिभाषिकं गुणत्वं केषां भवति ?
 (1) परमार्थिकानाम् (2) स्थाण्वादीनाम् (3) परमाण्वादीनाम् (4) काण्वादीनाम्
41. सर्वेषां शब्दानां जातिरेव प्रवृत्तिनिमित्तमिति के मन्यन्ते ?
 (1) बौद्धाः (2) मीमांसकाः (3) नैयायिकाः (4) वैशेषिकाः
42. 'तात्पर्यानुपपत्तिरेव लक्षणया बीजामिति कः स्वीकरोति ?
 (1) नागेशभट्टः (2) भट्टनायकः (3) भट्टतौतः (4) भट्टोजिदीक्षितः
43. शुद्धा लक्षणा कतिधा प्रोक्ता ?
 (1) त्रिधा (2) चतुर्धा (3) पञ्चधा (4) द्विधा
44. प्रयोजनवती लक्षणलक्षणाया उदाहरणमस्ति –
 (1) कर्मणि कुशलः (2) कुन्ताः प्रविशन्ति (3) गङ्गायां घोषः (4) गौरनुबन्ध्यः
45. लक्षणानिरूपणप्रसङ्गे आचार्यमम्मटः कस्य सिद्धान्तं निराकरोति ?
 (1) महिमभट्टस्य (2) अभिनवगुप्तस्य (3) मुकुलभट्टस्य (4) जयन्तभट्टस्य
46. आचार्यमम्मटेन कतिविधा लक्षणाप्रतिपादिता ?
 (1) त्रिविधा (2) चतुर्विधा (3) पञ्चविधा (4) षड्विधा

17P/251/17

47. 'नाभिधा समयाभावात्' इत्यत्र 'समय' इत्यस्यार्थोऽस्ति –
(1) कालः (2) नियमः (3) सङ्केतग्रहः (4) संविदा
48. 'संयोगो विप्रयोगश्च साहचर्यं विरोधिते' ति कारिके द्वे कस्माद् ग्रन्थदुद्धृते ?
(1) महाभाष्यात् (2) वाक्यपदीयात्
(3) व्युत्पत्तिवादात् (4) सरस्वतीकण्ठाभरणत्
49. आर्थी व्यञ्जना कतिधा प्रोक्ता काव्यप्रकाशकारेण ?
(1) पञ्चधा (2) सप्तधा (3) अष्टधा (4) दशधा
50. ध्वनेर्विकारः कः ?
(1) काकुः (2) गातुः (3) ध्वनिसङ्कोचः (4) ध्वनिविस्तारः
51. 'अन्यत्र यूयं कुसुमावचायं कुरुध्वमत्रास्मि करोमि सख्यः ।
नाहं हि दूरं भ्रमितुं समर्था प्रसीदतायं रचितोऽज्जलिर्वः ॥
इत्यस्मिन् कस्य वैशिष्ट्ये व्यञ्जना घटिता ?
(1) प्रस्तावस्य (2) देशस्य (3) वाच्यस्य (4) कालस्य
52. अर्थस्य व्यञ्जकत्वे कस्य सहकारिता भवति ?
(1) तदर्थस्य (2) तद्विशेषणस्य (3) तच्छब्दस्य (4) तद्घातोः

53. अविवक्षितवाच्यध्वनेः कति भेदा भवन्ति ?
 (1) 2 (2) 3 (3) 4 (4) 5
54. लोके यत् 'कारणमि' ति कथ्यते तत्काव्ये किम् ?
 (1) स्थायिभावः (2) अनुभावः (3) विभावः (4) व्यभिचारेभावः
55. 'शान्तोऽपि नवमो रसः' इति कस्योक्तिः ?
 (1) दशरूपककारस्य (2) व्यक्तिविवेककारस्य
 (3) काव्यप्रकाशकारस्य (4) अवलोककारस्य
56. वीररसस्य स्थायिभावः कः ?
 (1) क्रोधः (2) उत्साहः (3) शोकः (4) विस्मयः
57. काव्यप्रकाशकारेण कियन्तो व्यभिचारिभावा नामतः समाख्याताः ?
 (1) 33 (2) 35 (3) 34 (4) 36
58. भट्टलोल्लटकृता रससूत्र व्याख्या कं सिद्धान्तमवलम्बते ?
 (1) पूर्वमीमांसासिद्धान्तम् (2) उत्तरमीमांसासिद्धान्तम्
 (3) सांख्यसिद्धान्तम् (4) न्यायसिद्धान्तम्
59. 'अलौकिकचमत्कारी रसः' इति को ब्रूते ?
 (1) भट्टनायकः (2) भट्टशङ्कुकः
 (3) भट्टलोल्लटः (4) अभिनवगुप्तपादः

17P/251/17

60. 'शृङ्गारहास्यकरुणरौद्रवीरभयानकाः ।
वीभत्साद्भुतसंज्ञौ चेत्यष्टौ नाट्ये रसाः स्मृताः ॥'
इति कारिका मूलतः कुत्र प्राप्यते ?
(1) अग्निपुराणे (2) नाट्यदर्पणे (3) नाट्यशास्त्रे (4) काव्यप्रकाशे
61. काव्यप्रकाशानुसारेण विप्रलम्भशृङ्गारः कतिविधः ?
(1) त्रिविधः (2) चतुर्विधः (3) पञ्चविधः (4) षट्विधः
62. काव्यप्रकाशे 'निर्वेदः' कस्य रसस्य स्थायिभावः कथितः ?
(1) वीभत्सरसस्य (2) शान्तरसस्य (3) करुणरसस्य (4) भयानकरसस्य
63. आचार्यमम्मटानुसारेण देवादिविषया रतिः का ?
(1) भावः (2) विभावः (3) रसः (4) अनुभावः
64. रसानामनुचितं वर्णनं किमुच्यते ?
(1) रसाभासाः (2) भावाभासाः (3) उपहासाः (4) अनुप्रासाः
65. 'अमितः समितः प्राप्तैरुत्कर्षैर्हर्षद! प्रभो! ।
अहितः सहितः साधुयशोभिरसतामासि ॥'
इत्यत्र कोऽलङ्कारो ध्वन्यते ?
(1) व्यतिरेकः (2) अनुप्रासः (3) विशेषोक्तिः (4) विरोधाभासः

66. अर्थशत्युद्भवो ध्वनिः कतिधा ?

- (1) दशधा (2) अष्टधा (3) द्वादशधा (4) सप्तधा

67. 'अतन्द्रचन्द्राभिरणा समुद्दीपितमन्मथा ।

तारका तरला श्यामा सानन्दं न करोति कम् ॥'

इत्यत्र कोऽलङ्कारो व्यङ्ग्यः ?

- (1) उत्प्रेक्षा (2) रूपकम् (3) उपमा (4) अनन्वयः

68. 'वेदखाब्धिवियच्चन्द्राः' इत्यस्याऽङ्कमानः कः ?

- (1) 40401 (2) 10404 (3) 14004 (4) 40104

69. गुणीभूतव्यङ्ग्यस्य कियन्तो भेदाः ?

- (1) 4 (2) 5 (3) 7 (4) 8

70. 'अदृष्टे दर्शनोत्कण्ठा दृष्टे विच्छेदभीरुता ।

नादृष्टेन न दृष्टेन भवता लभ्यते सुखम् ॥'

इत्यत्र गुणीभूतव्यङ्ग्यस्य को भेदः ?

- (1) सन्दिग्धप्राधान्यम् (2) अस्फुटम्
(3) तुल्यप्राधान्यम् (4) असुन्दरम्

17P/251/17

71. 'देवानां प्रिय' इत्यस्य व्यङ्ग्यार्थः कः ?

- (1) सुन्दरः (2) भक्तः (3) मूर्खः (4) प्राज्ञः

72. काव्यप्रकाशस्य लघुतमः क उल्लासः ?

- (1) प्रथमः (2) षष्ठः (3) तृतीयः (4) द्वितीयः

73. काव्यदोषः कः स्मृतः?

- (1) अलङ्कारराहित्यम् (2) निर्गुणत्वम्
(3) पदविच्छिन्निहीनत्वम् (4) मुख्यार्थहतिः

74. 'यथायं दारुणाचारः सर्वदैव विभाव्यते ।

तथा मन्ये दैवतोऽस्य पिशाचो राक्षसोऽथवा ॥'

इत्यत्र को दोषः ?

- (1) अनुचितार्थत्वम् (2) असमर्थत्वम् (3) अप्रयुक्तत्वम् (4) निहतार्थत्वम्

75. आलिङ्गितस्तत्रभवान् सम्पराये जयश्रिया ।

आशीःपरम्परां वन्द्यां कर्णे कृत्वा कृपां कुरु ॥'

इत्यत्र को दोषः ?

- (1) सन्दिग्धत्वम् (2) अप्रतीतत्वम् (3) ग्राम्यत्वम् (4) नेयार्थत्वम्

76. प्रधाने सति प्रतिषेधे, यदि पर्युदासो नञ् प्रयुज्यते तदा तत्र को दोषः ?

- (1) अनुचितार्थः (2) अविमृष्टविधेयांशः
(3) क्लिष्टः (4) विरुद्धमतिकृत्

77. अधोलिखितेषु को दोषो वाक्यगतो न भवति?

- (1) निरर्थकः (2) श्रुतिकटुः (3) अप्रयुक्तः (4) निहतार्थः

78. शृङ्गारे यत्प्रतिकूलवर्णत्वं दोषः तत्कास्मिन् रसे एतद् दोषो न भवति?

- (1) हास्ये (2) करुणे (3) रौद्रे (4) अद्भुते

79. 'धीरो विनीतो निपुणो वराकारो नृपोऽत्र सः ।

यस्य भृत्या बलोत्सिक्ता भक्ता बुद्धिप्रभाविताः ॥'

इत्यत्र को दोषः ?

- (1) प्रतिकूलवर्णता (2) उपहतविसर्गता (3) हतवृत्तता (4) न्यूनपदता

80. कियन्तो भवन्त्यर्थदोषाः ?

- (1) 20 (2) 21 (3) 22 (4) 23

81. सर्वेषां दोषाणामदोषता कुत्र मता ?

- (1) अनुरणने (2) अनुकरणे (3) अनुस्मरणे (4) अनुरक्षणे

17P/251/17

82. ग्राम्यत्वं कुत्र गुण इति मन्यते ?
(1) शुकरप्लेषु (2) बालवचनेषु (3) दूतीकथनेषु (4) अधमपात्रोक्तिषु
83. 'त्रयस्ते न पुनर्दश' इति कस्योक्तिः ?
(1) वामनस्य (2) दण्डिनः (3) मम्मटस्य (4) भोजराजस्य
84. 'गुणवृत्त्या पुनस्तेषां वृत्तिः शब्दार्थयोर्मता' - अत्र 'तेषाम्' इति पदस्यार्थोऽस्ति -
(1) गुणानाम् (2) अलङ्काराणाम् (3) दोषाणाम् (4) व्यङ्ग्यार्थानाम्
85. शृङ्गारिऽपि कुत्र मसृणवर्णादयो न प्रयुज्यन्ते ?
(1) नाट्ये (2) कथायाम् (3) चम्पूकाव्ये (4) आख्यायिकायाम्
86. वक्रोक्तिः कतिधा ज्ञेया ?
(1) द्विधा (2) त्रिधा (3) चतुर्धा (4) पञ्चधा
87. छेकानुप्रासगतस्य 'छेक' इति शब्दस्य कोऽर्थः ?
(1) अवरोधः (2) विरोधः (3) विदग्धः (4) प्रमुग्धः
88. आचार्यमम्मटो रीतोनामुल्लेखं कस्यालङ्कारस्य प्रसङ्गे कृतवान् ?
(1) छेकानुप्रासस्य (2) वृत्त्यानुप्रासस्य (3) लाटानुप्रासस्य (4) वक्रोक्तेः
89. लाटानुप्रासः कतिधा मतः ?
(1) द्वादशधा (2) दशधा (3) पञ्चधा (4) त्रिधा

90. 'सर्वस्वं हर सर्वस्व त्वं भवच्छेदतत्परः' इत्यत्र कोऽलङ्कारः ?
 (1) विभक्तिश्लेषः (2) वचनश्लेषः (3) प्रकृतिश्लेषः (4) प्रत्ययश्लेषः
91. अधोलिखितेषु कश्चित्रालङ्कारोऽस्ति ?
 (1) युग्मयमकम् (2) पुनरुक्तवदाभासः
 (3) अभङ्गश्लेषः (4) सर्वतोभद्रम्
92. काव्यप्रकाशे कियन्तोऽर्थालङ्कारा निरूपिताः ?
 (1) 72 (2) 67 (3) 61 (4) 63
93. 'लिम्पतीव तमोऽङ्गानि वर्षतीवाञ्जनं नभः ।
 असत्पुरुषसेवेव दृष्टिर्विफलतां गता ॥'
 इत्यस्य श्लोकस्य कस्मिन् ।
 पादे उपमालङ्कारो वर्तते ?
 (1) प्रथमे पादे (2) तृतीये पादे (3) द्वितीये पादे (4) चतुर्थे पादे
94. कस्मिन्नलङ्कारे प्रकृतं निषिध्याऽन्यत्स्थापनं भवति ?
 (1) सन्देहे (2) भ्रान्तिमाने (3) उत्प्रेक्षायाम् (4) अपहनुतौ
95. 'अभवन् वस्तुसम्बन्ध उपमापरिकल्पकः' - इत्येतत्कस्यालङ्कारस्य लक्षणम् ?
 (1) निदर्शनायाः (2) प्रतिवस्तूपमायाः (3) दीपकस्य (4) विभावनायाः

17P/251/17

96. 'सामान्यस्य द्विरेकस्य यत्र वाक्यद्वये स्थितिः' - इत्येतल्लक्षणं कस्यालङ्कारस्य ?

- (1) दृष्टान्तस्य (2) दीपकस्य
(3) प्रतिवस्तूपमायाः (4) अप्रस्तुतप्रशंसायाः

97. 'इयं सुनयना दासीकृततामरसश्रिया ।

आननेनाकालङ्केन जयतीन्दुं कलङ्किनम् ॥

इत्यत्र कोऽलङ्कारः ?

- (1) उपमा (2) अनन्वयः (3) व्यतिरेकः (4) व्याजोक्तिः

98. विभावनाया विपर्यासे कोऽलङ्कारः ?

- (1) परिवृत्तिः (2) विशेषोक्तिः (3) विनोक्तिः (4) सहोक्तिः

99. विरोधालङ्कारस्य कति भेदा मम्मटाचार्येण निरूपिताः ?

- (1) 7 (2) 8 (3) 9 (4) 10

100. उपमानोपमेययोरभेदे सति कोऽलङ्कारः ?

- (1) उपमेयोपमा (2) लुप्तोपमा (3) श्लेषः (4) रूपकम्

101. 'नमस्तस्मै.....यत्कण्ठः पुष्करायते ।' अत्र रिक्तस्थाने किं पदम् ?

- (1) महेशाय (2) गणेशाय (3) धनेशाय (4) नगेशाय

102. दशरूपानुकारेण के माद्यन्ति ?

- (1) पावकाः (2) धावकाः (3) भावकाः (4) गायकाः

103. दृश्यतया किमुच्यते ?

- (1) रूपम् (2) रूपकम् (3) नाट्यम् (4) लास्यम्

104. वस्तु नेता रसः केषां भेदकः ?

- (1) नृत्तानाम् (2) नृत्यानाम् (3) मार्गाणाम् (4) रूपाणाम्

105. अर्थप्रकृतयः कतिधा भवन्ति ?

- (1) द्विधा (2) त्रिधा (3) चतुर्धा (4) पञ्चधा

106. भूयसे फललाभाय औत्सुक्यमात्रं किमुक्तम् ?

- (1) आरम्भः (2) प्रयत्नः (3) नियताप्तिः (4) फलागमः

107. परिहासवचः किम् ?

- (1) मर्म (2) कर्म (3) नर्म (4) वर्म

108. सन्ध्यङ्गानां समग्रसंख्या का ?

- (1) 54 (2) 64 (3) 52 (4) 62

109. सन्धीनां कियत्प्रयोजनम् ?

- (1) 6 (2) 5 (3) 4 (4) 3

110. कीदृशो वस्तुविस्तरः सूच्यः ?

- (1) सरसः (2) नीरसः (3) जवसः (4) तरसः

17P/251/17

111. अर्थोपक्षेपकाणां संख्या का ?

- (1) 6 (2) 7 (3) 4 (4) 5

112. '-----मधुरोदात्तरसभावनिरन्तरः ।'

इत्यत्र रिक्तस्थाने किं पदम् ?

- (1) कृष्यस्तु (2) धृष्यस्तु (3) दृश्यस्तु (4) ईर्ष्यस्तु

113. अङ्कान्तपात्रैः छिन्नांकस्यार्थसूचनात्कोऽर्थोपक्षेपकः ?

- (1) अङ्कास्यम् (2) अङ्कावतारः (3) चूलिका (4) विष्कम्भकः

114. परावृत्त्याऽन्यस्य रहस्यकथनं किं भवति ?

- (1) जनान्तिकम् (2) स्वगतम् (3) अपवारितम् (4) आकाशभाषितम्

115. दशरूपकेऽधोलिखितेषु कस्माद् ग्रन्थादुदाहरणानि समुद्धृतानि ?

- (1) मालतीमाधवात् (2) मुद्राराक्षसात् (3) विक्रमोर्वशीयात् (4) वेणीसंहारात्

116. धनञ्जयस्य पितुर्नाम किम् ?

- (1) माधवः (2) विष्णुः (3) चक्रपाणिः (4) सुभद्रः

117. प्रथम प्रकाशस्य कस्यां कारिकायां दशरूपककारेण बृहत्कथा समुल्लिखिता ?

- (1) 68 (2) 63 (3) 65 (4) 61

118. उत्पाद्यमितिवृत्तं कीदृशं भवति ?

- (1) इतिहासाश्रितम् (2) पौराणिकम् (3) कविकल्पितम् (4) चित्रलिखितम्

119. कं ग्रन्थं संक्षिप्य दशरूपकस्य रचना कृता ?

- (1) नाट्यदर्पणम् (2) नाट्यवेदम्
(3) नाटकलक्षणरत्नकोशम् (4) भावप्रकाशनम्

120. दशरूपं किं फलम् ?

- (1) व्युत्पत्तिः (2) रसास्वादनम् (3) अभिनयकौशलम् (4) व्यक्तित्ववर्धनम्

17P/251/17

ROUGH WORK
रफ़ कार्य

22

17P/251/17

ROUGH WORK
रफ़ कार्य

23

P.T.O.

अभ्यर्थियों के लिए निर्देश

(इस पुस्तिका के प्रथम आवरण पृष्ठ पर तथा उत्तर-पत्र के दोनों पृष्ठों पर केवल नीली-काली बाल-प्वाइंट पेन से ही लिखें)

1. प्रश्न पुस्तिका मिलने के 30 मिनट के अन्दर ही देख लें कि प्रश्नपत्र में सभी पृष्ठ मौजूद हैं और कोई प्रश्न छूटा नहीं है। पुस्तिका दोषयुक्त पाये जाने पर इसकी सूचना तत्काल कक्ष-निरीक्षक को देकर सम्पूर्ण प्रश्नपत्र की दूसरी पुस्तिका प्राप्त कर लें।
2. परीक्षा भवन में लिफाफा रहित प्रवेश-पत्र के अतिरिक्त, लिखा या सादा कोई भी खुला कागज साथ में न लायें।
3. उत्तर-पत्र अलग से दिया गया है। इसे न तो मोड़ें और न ही विकृत करें। दूसरा उत्तर-पत्र नहीं दिया जायेगा। केवल उत्तर-पत्र का ही मूल्यांकन किया जायेगा।
4. अपना अनुक्रमांक तथा उत्तर-पत्र का क्रमांक प्रथम आवरण-पृष्ठ पर पेन से निर्धारित स्थान पर लिखें।
5. उत्तर-पत्र के प्रथम पृष्ठ पर पेन से अपना अनुक्रमांक निर्धारित स्थान पर लिखें तथा नीचे दिये वृत्तों को गाढ़ा कर दें। जहाँ-जहाँ आवश्यक हो वहाँ प्रश्न-पुस्तिका का क्रमांक तथा सेट का नम्बर उचित स्थानों पर लिखें।
6. ओ० एम० आर० पत्र पर अनुक्रमांक संख्या, प्रश्नपुस्तिका संख्या व सेट संख्या (यदि कोई हो) तथा प्रश्नपुस्तिका पर अनुक्रमांक और ओ० एम० आर० पत्र संख्या की प्रविष्टियों में उपरिलेखन की अनुमति नहीं है।
7. उपर्युक्त प्रविष्टियों में कोई भी परिवर्तन कक्ष निरीक्षक द्वारा प्रमाणित होना चाहिये अन्यथा यह एक अनुचित साधन का प्रयोग माना जायेगा।
8. प्रश्न-पुस्तिका में प्रत्येक प्रश्न के चार वैकल्पिक उत्तर दिये गये हैं। प्रत्येक प्रश्न के वैकल्पिक उत्तर के लिए आपको उत्तर-पत्र की सम्बन्धित पंक्ति के सामने दिये गये वृत्त को उत्तर-पत्र के प्रथम पृष्ठ पर दिये गये निर्देशों के अनुसार पेन से गाढ़ा करना है।
9. प्रत्येक प्रश्न के उत्तर के लिए केवल एक ही वृत्त को गाढ़ा करें। एक से अधिक वृत्तों को गाढ़ा करने पर अथवा एक वृत्त को अपूर्ण भरने पर वह उत्तर गलत माना जायेगा।
10. ध्यान दें कि एक बार स्याही द्वारा अंकित उत्तर बदला नहीं जा सकता है। यदि आप किसी प्रश्न का उत्तर नहीं देना चाहते हैं, तो संबंधित पंक्ति के सामने दिये गये सभी वृत्तों को खाली छोड़ दें। ऐसे प्रश्नों पर शून्य अंक दिये जायेंगे।
11. रफ कार्य के लिए प्रश्न-पुस्तिका के मुखपृष्ठ के अंदर वाला पृष्ठ तथा उत्तर-पुस्तिका के अंतिम पृष्ठ का प्रयोग करें।
12. परीक्षा के उपरान्त केवल ओ एम आर उत्तर-पत्र परीक्षा भवन में जमा कर दें।
13. परीक्षा समाप्त होने से पहले परीक्षा भवन से बाहर जाने की अनुमति नहीं होगी।
14. यदि कोई अभ्यर्थी परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग करता है, तो वह विश्वविद्यालय द्वारा निर्धारित दंड का/की, भागी होगा/होगी।